

Model voor een multifactoriële analyse van probleemgedrag bij mensen met een verstandelijke beperking

1

Herkenning en definiëring van het probleemgedrag in multidisciplinair overleg

Omschrijf het probleemgedrag:
 Wat is de frequentie?
 Wat is de duur?
 Wat is de intensiteit?
 Wat gaat er aan het probleemgedrag vooraf?
 Omschrijf de situatie
 Waar vindt het probleemgedrag plaats?
 Wat zijn de gevolgen (voor cliënt, medewerkers en anderen)?

2

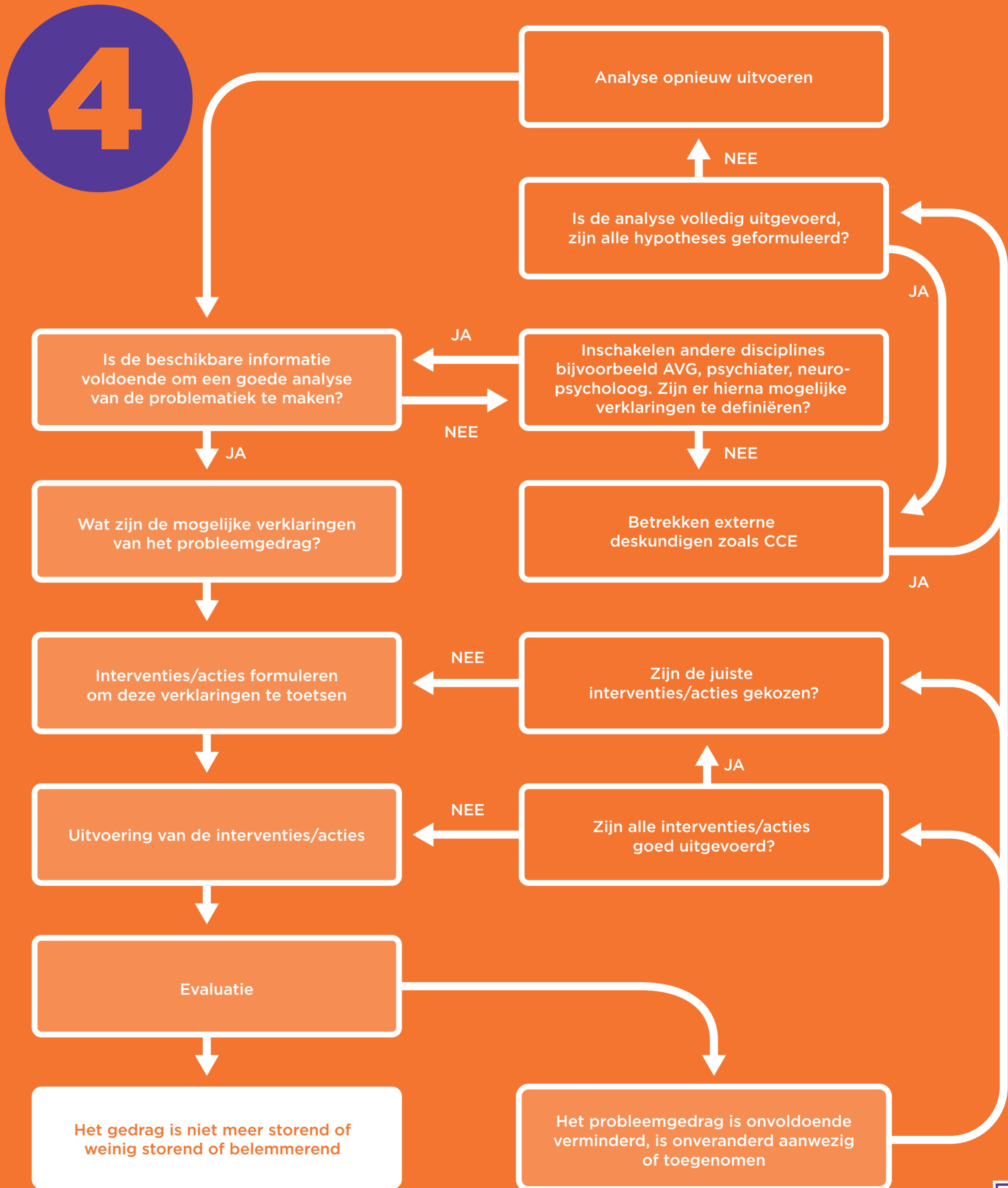
Leren van de voorgeschiedenis

Beschrijf het levensverhaal van de cliënt:
 Wat zijn de mijlpalen in het leven van de cliënt?
 Hoe ging de cliënt om met stress?
 Wat zijn de belangrijke personen in het leven van de cliënt?
 Heeft het probleemgedrag zich eerder voorgedaan?
 Wat waren toen de analyse, interventies en het resultaat?

Analyse van de factoren die verband kunnen houden met het probleemgedrag

- **Oorzaak van de verstandelijke beperking**
 Wat is de oorzaak van de verstandelijke beperking?
- **Persoonskenmerken**
 Wat is het cognitieve niveau?
 Wat is het sociaal-emotionele niveau?
 Wat is het communicatieve niveau?
 Is er sprake van een disharmonisch profiel?
 Hoe gaat de cliënt om met stress (copingstijl)?
 Hoe is de seksuele ontwikkeling verlopen?
 Hoe verloopt de zintuiglijke informatieverwerking?
- **Externe factoren**
 Welke omgevingsfactoren spelen een rol bij het ontstaan en/of het in stand houden van het probleemgedrag?
 Hoe is het interactiepatroon tussen cliënt en betrokkenen?
 Zijn er risicovolle of protectieve factoren te noemen?
 Is er sprake van systeemproblematiek?
- **Medische factoren**
 Is er sprake van een psychiatrische stoornis?
 Wat is de medicatiehistorie en de actuele medicatie?
 Gebruikt de cliënt genotsmiddelen?
Is er sprake van een somatische aandoening?

voor informatie zie het boek;
zoeken naar somatische verklaringen voor probleemgedrag bij mensen met een verstandelijke beperking
 en www.cce.nl/somatiek

Zoeken naar somatische verklaringen voor probleemgedrag bij mensen met een verstandelijke beperking

De top 70 Lijst

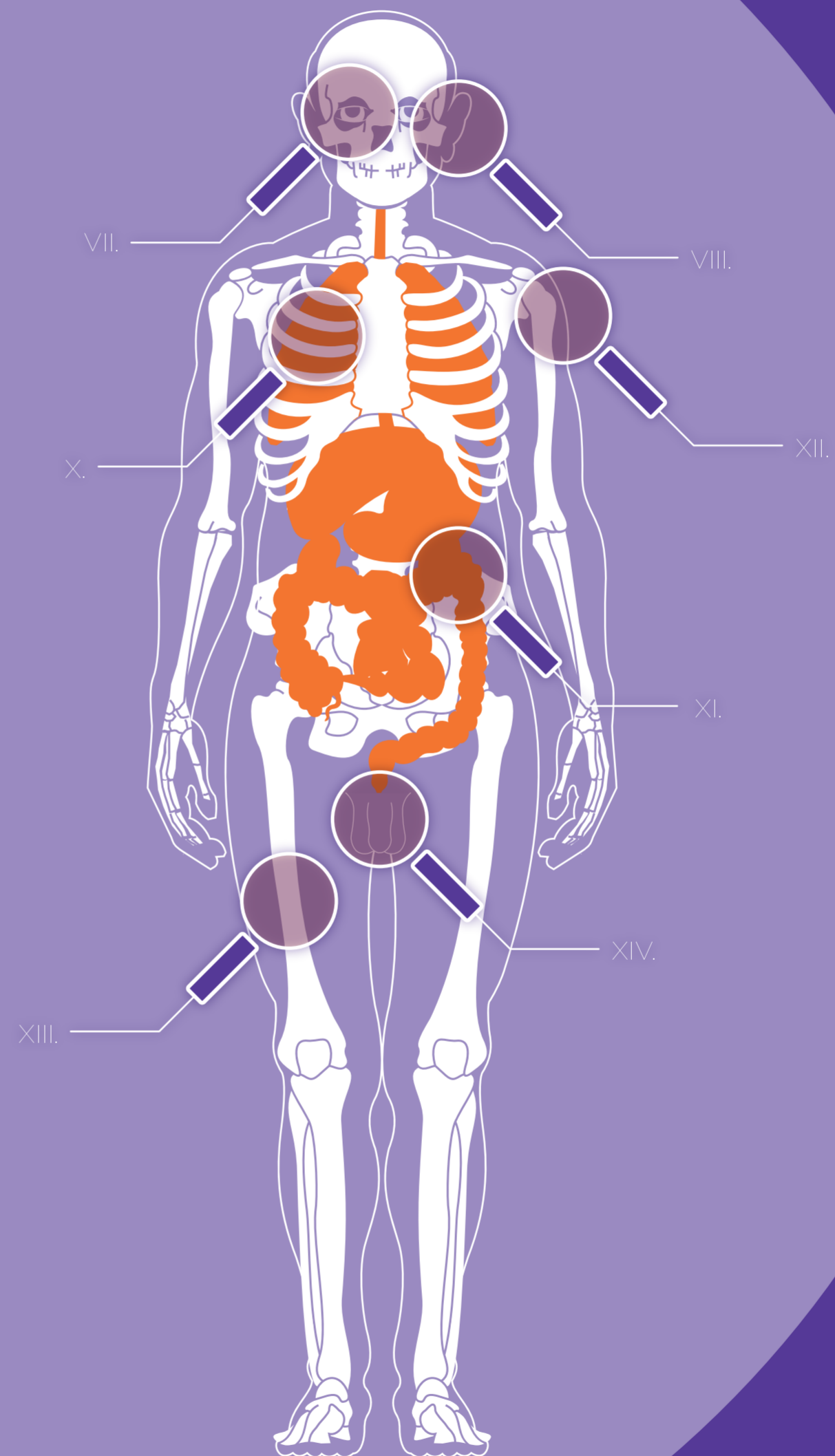
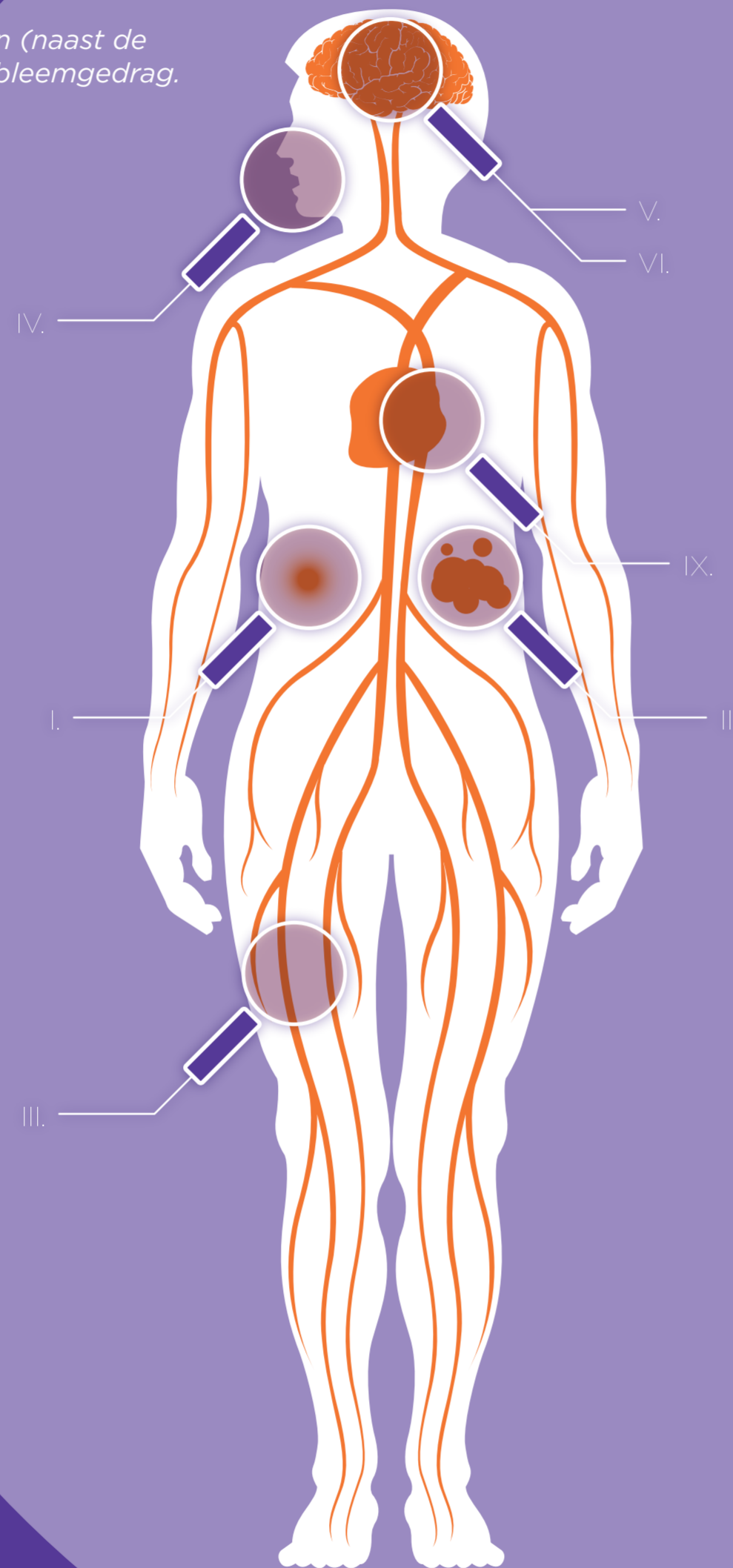
De top 70 Lijst

met somatische aandoeningen (gerubriceerd volgens de ICD-10 systematiek)¹ die in de differentiaal diagnose van AVG's staan als er sprake is van probleemgedrag.

• **Vet gedrukt zijn de somatische aandoeningen die 'met stip' (dus hoog) in de Lijst staan.**

• *Schuin gedrukt zijn de overige medische onderwerpen (naast de somatische aandoeningen) die van belang zijn bij probleemgedrag. Deze worden tevens kort besproken in deze uitgave.*

- I. Infectieziekten
- II. Kanker
- III. Ziekten van bloed en bloedvormende organen of van het immuunsysteem:
Bloedarmoede
Allergie
- IV. Endocriene ziekten en voedings- en stofwisselingsstoornissen:
Suikerziekte
Schildklier-aandoening
Ondergewicht
Overgewicht
Eenzijdige voeding
- V. Psychische stoornissen/gedragstoornissen:
Psychiatrische stoornis
- VI. Ziekten van het zenuwstelsel:
Epilepsie
Dementie
Parkinson en vergelijkbare bewegingsstoornissen
Beroerte
Cerebrale parese/ spasticiteit
Ondertemperatuur
Slaapstoornis
Hoofdpijn en migraine
Hernia
Wervelkanaalvernauwing
Carpaal tunnelsyndroom
- VII. Ziekten van het oog:
Bindvliesontsteking
Slechtziendheid, blindheid
Slechtziendheid en blindheid: aandoeningen
- VIII. Ziekten van het oor:
Oorontsteking
Slechthorendheid en doofheid
Oorproppen
Doofblindheid (gecombineerde visus- en gehoorbeperking)
Duizeligheid

- Ziekten van hart of het vaatstelsel: IX.
Angina pectoris en hartinfarct
Hartritmestoornis
Hartfalen
Bloeddruk (hoge en lage bloeddruk)
Trombose
Etalagebenen
Spataderen
Aambeien

- Ziekten van het ademhalingsstelsel: X.
Luchtweginfecties
Astma/COPD

- Ziekten aan maag of darmen: XI.
Gebitsafwijkingen: pijn in de mond
Slikstoornis
Maagklachten
Reflux (gastro-oesofageaal)
Maagontledingsstoornis
Obstipatie
Diarree
Hepatitis
Galblaasaandoening
Prikkelbaredarmsyndroom
Inflammatoire darmziekte
Glutenovergevoeligheid
Liesbreuk

- Ziekten van de huid: XII.
Huidaandoeningen
Decubitus
Likdoorn

- Ziekten van het botspierstelsel of bindweefsel: XIII.
Gewrichtsproblemen
Scoliose (zijdellingse verkromming van de rug)
Osteoporose
Botbreuk
Luxatie (ontwrichting)
Contracturen

- Ziekten van het urogenitale stelsel: XIV.
Urinerweginfectie
Incontinentie
Urineretentie
Urinesteenlijden
Nierfalen
Penis- en testis aandoening
Prostaataandoening
Vaginale infectie
Menstruatie gerelateerde klachten
Geslachtsziekte
Overgangsklachten

Etiologie: XVII.
Oorzaak van de verstandelijke beperking

Uitwendige oorzaken van ziekte: XX.
Medicatie: bijwerkingen en interacties
Genotsmiddelen

¹ ICD-10: de 10e revisie van de International Classification of Diseases and Related Health Problems (WHO). www.rivm.nl/who-fic/ICD
Deze Lijst is ontwikkeld door het CCE ©

